



Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Maria Hübinette

2023-12-19

Remissvar EU-kommissionens förslag om att förhindra spill av plastpellets för att minska utsläpp av mikroplast (Dnr KS2023/2450–2)

Sammanfattning

Förslaget har sin utgångspunkt i EU:s plaststrategi. I EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi, som är en del av kommissionens gröna giv, åtog sig kommissionen att hantera mikroplaster i miljön genom att dels begränsa avsiktlig användning av mikroplast i produkter, dels genom att hantera oavsiktliga utsläpp av mikroplast genom standardisering, certifiering och lagstiftningsåtgärder samt utveckling av metoder för att mäta utsläppen av mikroplast.

Spill av plastpellets är den tredje största källan av oavsiktliga utsläpp av mikroplast till miljön. Andra källor är bland annat färg, däck och textil. En del av dess källor kräver större produktförändringa för att hantera medan pelletsspill kan undvikas med ökad medvetenhet och bättre hantering. Plastpellets avser en liten massa av format material, innehållande polymerer, med relativt enhetliga dimensioner, som används som råmaterial vid tillverkning av plastprodukter.

Åtgärder för att minska utsläpp av pellets har i förslaget följande prioritetsordning: a) förebyggande åtgärder, b) åtgärder som begränsar utsläpp, samt c) saneringsåtgärder.

Förvaltningen har inget att erinra mot EU-kommissionens förslag.

Förslag till beslut:

Tjänsteskrivelsen antas som svar på remissen och översänds till regeringskansliet.

Juridisk bedömning

Verksamheten bedömer att ärendet inte har juridiska konsekvenser för kommunen.

Förvaltningens bedömning

Kungälv kommun har fått rubricerat ärendet på remiss, men det är endast myndigheter under regeringen som är skyldiga att svara på remissen. För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Förslaget har sin utgångspunkt i EU:s plaststrategi. I EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi, som är en del av kommissionens gröna giv, åtog sig kommissionen att hantera mikroplaster i miljön genom att dels begränsa avsiktlig användning av mikroplast i produkter, dels genom att hantera oavsiktliga utsläpp av mikroplast genom standardisering, certifiering och lagstiftningsåtgärder samt utveckling av metoder för att mäta utsläppen av mikroplast. I EU:s handlingsplan för nollutsläpp (Zero Pollution Action Plan), anges att utsläppen till miljön ska minska med 30% till 2030. Detta förslag är ett av flera initiativ som ska bidra till att minska oavsiktliga utsläpp av mikroplaster till miljön. Förslaget kompletterar den begränsning om avsiktligt tillsatta mikroplaster i produkter som nyligen beslutades av kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning

(EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/15 (Reach-förordningen).

Spill av plastpellets är den tredje största källan av oavsiktliga utsläpp av mikroplast till miljön. Andra källor är bland annat färg, däck och textil. En del av dess källor kräver större produktförändringar för att hantera medan pelletsspill kan undvikas med ökad medvetenhet och bättre hantering. Dagens pelletshantering leder till spill i alla delar av värdekedjan, från produktion och processande till transport och avfallshantering. Detta leder till negativa effekter på miljö, klimat, ekonomi och potentiellt på människors hälsa. Uppskattningsvis uppgår de årliga utsläppen av plastpellets till motsvarande mellan 2100 och 7300 lastbilar fulla med pellets.

Föreslagna bestämmelser är baserade på befintlig bästa hanteringspraxis, särskilt branschens Operation Clean Sweep®-programmet (OCS) och den icke-bindande rekommendationen om minskade förluster av plastpellets till den marina miljön, som antagits av parterna till konventionen för skydd av den marina miljön i nordöstra Atlanten (OSPAR).

Åtgärder för att minska utsläpp av pellets har i förslaget följande prioritetsordning: a) förebyggande åtgärder, b) åtgärder som begränsar utsläpp, samt c) saneringsåtgärder.

Syftet med förslaget är att förebygga spill av plastpellets och därigenom minska utsläpp av mikroplast. Detta görs genom att fastställa skyldigheter för hantering av plastpellets i alla led i leveranskedjan. Förslaget gäller för ekonomiska aktörer som hanterar mer än 5 ton plastpellets per kalenderår och transportörer av plastpellets. Ekonomiska aktörer och transportörer ska se till att förluster av mikroplast undviks. Om förluster inträffar ska de omedelbart vidta saneringsåtgärder. De ska även underrätta den behöriga myndigheten om varje anläggning som de driver och om transporter av plastpellets. Vidare ska de underrätta de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där de är etablerade om alla väsentliga förändringar i sina anläggningar och hantering av plastpellets, inklusive eventuell stängning av en befintlig anläggning. Vid en förlust av plastpellets som avsevärt påverkar människors hälsa eller miljön, ska de omedelbart informera den behöriga myndighet inom vars territorium incidenten eller olyckan inträffade om de beräknade förlustmängderna samt vidta åtgärder för att begränsa hälso- eller miljökonsekvenserna och för att förhindra ytterligare tillbud eller olyckor. Vid överträdelse av reglerna i förordningen ska de omedelbart informera den behöriga myndigheten och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att efterlevnaden återställs inom kortast möjliga tid samt följa eventuella kompletterande åtgärder som den behöriga myndigheten beslutat om som är nödvändiga för att återställa efterlevnaden. Ekonomiska aktörer ska upprätta och följa en riskbedömningsplan för varje anläggning. Planen ska anmälas till den behöriga myndigheten. I samband med detta ska de även intyga med en självdeklaration att de följer förordningen. De ska även utbilda personal, föra register över vidtagna åtgärder, årliga uppskattade förluster av plastpellets och över den totala mängden plastpellets som har hanterats. Beroende på vilka mängder plastpellets som hanteras samt hur stora företagen är varierar kraven.

Den föreslagna regleringen är en EU-förordning som kommer att vara direkt tillämplig i medlemsstaterna. Svenska bestämmelser på området kan därför komma att behöva upphävas eller ändras. Svenska regler som genomför förordningens bestämmelser om påföljder och skadestånd kommer att behöva införas.

I miljöbalken finns generella regler, i huvudsak de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. och bestämmelser i 9 kap. om tillståndsprövning och anmälningsplikt av miljöfarlig verksamhet. Miljöfarlig verksamhet är sådan verksamhet som ryms inom definitionen av miljöfarlig verksamhet i 9 kap. 1 §. Plastpellets tillverkas eller hanteras av verksamheter som kan betecknas som miljöfarlig verksamhet och spridningen i sig kan också vara en miljöfarlig verksamhet.

Förslaget omfattar även hanteringsregler av plastpellets under transport på land och via sjötransport. Det finns i dag inga specifika transportregler för landtransporter som rör mikroplast. För att få bedriva yrkesmässig trafik krävs yrkestrafiktillstånd, vilket regleras i Europaparlamentets

och rådets förordning (EG) nr 1071/2009 av den 21 oktober 2009 om gemensamma regler beträffande de villkor som ska uppfyllas av personer som bedriver yrkesmässig trafik och om upphävande av rådets direktiv 96/26/EG. Inte heller för sjötransporter finns i dag några specifika bestämmelser om hantering av mikroplaster.

Förvaltningen har inget att erinra mot EU-kommissionens förslag.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förslaget stöttar upp arbetet med att uppnå kommunstyrelsens resultatmål Minskade utsläpp i luft och vattendrag och minskat klimatavtryck. Framför allt det fokusområde som rör minskade utsläpp av mikroplaster. Med tanke på att förslaget även riktar in sig på hanteringsregler rörande transporter så kommer framtida regler också att kunna bidra till minskade utsläpp av mikroplaster till vattenmiljö och påverkan via dagvatten.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Spill av plastpellets är den tredje största källan av oavsiktliga utsläpp av mikroplast till miljön. Andra källor är bland annat färg, däck och textil. En del av dess källor kräver större produktförändringar för att hantera medan pelletsspill kan undvikas med ökad medvetenhet och bättre hantering. Dagens pelletshantering leder till spill i alla delar av värdekedjan, från produktion och processande till transport och avfallshantering. Detta leder till negativa effekter på miljö, klimat, ekonomi och potentiellt på människors hälsa. Uppskattningsvis uppgår de årliga utsläppen av plastpellets till motsvarande mellan 2100 och 7300 lastbilar fulla med pellets.

Förslaget förväntas minska utsläppen av plastpellets med 60–83% i EU vilket skulle bidra till cirka en fjärdedel av målet om 30 % minskade utsläpp av mikroplaster till 2030. Miljönyttan består av minskad nedskräpning och minskad risk för negativa effekter på miljö och hälsa.

Införandet av förslagets regler kan förväntas bidra till uppfyllelse av framför allt Agenda 2030:s mål 6. Rent vatten och sanitet för alla, 12. Hållbar konsumtion och produktion samt 14. Hav och marina resurser.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

För ärendet saknas vägledning i Kungälv's kommuns politiska styrdokument. Förvaltningen har inte kunnat identifiera några konflikter mellan strategiska dokument och förslaget.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Nyttan med förslaget består av minskad nedskräpning och minskad risk för negativa effekter på miljö och hälsa vilket förväntas gynna alla medborgare.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Ärendet bedöms inte påverka kommunen utifrån ett medarbetarperspektiv.

Ekonomisk bedömning

Ärendet bedöms inte påverka kommunens ekonomi.

Förslag till beslut

Tjänsteskrivelsen antas som svar på remissen och översänds till regeringskansliet.

Haleh Lindqvist
Kommundirektör

Anders Holm
Sektorchef samhälle och utveckling

Expedieras till:
kn.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till kn.ke.remissor@regeringskansliet.se
ange Dnr: KN2023/04217 remissinstans Kungälv kommun i ämnesraden.
Bifoga två versioner – en pdf och en word.

För kännedom till:

§ 15/2024

Remissvar EU-kommissionens förslag om att förhindra spill av plastpellets för att minska utsläpp av mikroplast (Dnr KS2023/2450)

Sammanfattning

Förslaget har sin utgångspunkt i EU:s plaststrategi. I EU:s handlingsplan för cirkulär ekonomi, som är en del av kommissionens gröna giv, åtog sig kommissionen att hantera mikroplaster i miljön genom att dels begränsa avsiktlig användning av mikroplast i produkter, dels genom att hantera oavsiktliga utsläpp av mikroplast genom standardisering, certifiering och lagstiftningsåtgärder samt utveckling av metoder för att mäta utsläppen av mikroplast.

Spill av plastpellets är den tredje största källan av oavsiktliga utsläpp av mikroplast till miljön. Andra källor är bland annat färg, däck och textil. En del av dess källor kräver större produktförändringar för att hantera medan pelletsspill kan undvikas med ökad medvetenhet och bättre hantering. Plastpellets avser en liten massa av format material, innehållande polymerer, med relativt enhetliga dimensioner, som används som råmaterial vid tillverkning av plastprodukter.

Åtgärder för att minska utsläpp av pellets har i förslaget följande prioritetsordning: a) förebyggande åtgärder, b) åtgärder som begränsar utsläpp, samt c) saneringsåtgärder.

Förvaltningen har inget att erinra mot EU-kommissionens förslag.

Förslag till beslut:

Tjänsteskrivelsen antas som svar på remissen och översänds till regeringskansliet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Remissvar EU-kommissionens förslag om att förhindra spill av plastpellets för att minska utsläpp av mikroplast

Bilaga Remittering av EU-kommissionens förslag om att förhindra spill av plastpellets för att minska utsläpp av mikroplast (svar senast den 29 januari 2024).msg

Bilaga Remissiv mikroplaster.pdf

Bilaga Kommissionens förslag.pdf

Beslut

Tjänsteskrivelsen antas som svar på remissen och översänds till regeringskansliet.

Expedieras till:

kn.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till kn.ke.remissor@regeringskansliet.se ange Dnr: KN2023/04217 remissinstans Kungälv kommun i ämnesraden.

Bifoga två versioner – en pdf och en word.

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV
KOMMUN



Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-01-17

24 (37)

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**



Justeras sign